

Voorzitter

(stuk nr. 12), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Apostolou (stuk nr. 20).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en het CDA voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van het gewijzigde amendement-Apostolou (stuk nr. 20) niet meer behoeft te worden gestemd over de amendementen-Scheltema-de Nie (stuk nr. 19, I en II).

In stemming komt het amendement-Udo (stuk nr. 13) tot het doen vervallen van het tweede en derde lid.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD en het CDA voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Het tweede lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Apostolou (stuk nr. 20), wordt zonder stemming aangenomen.

Het derde lid wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Scheltema-de Nie (stuk nr. 16) tot toevoeging van een nieuw lid.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Het gewijzigde artikel 17a wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde onderdeel V wordt zonder stemming aangenomen.

De onderdelen W en X worden zonder stemming aangenomen.

Onderdeel Y, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Udo (stuk nr. 33, III), wordt zonder stemming aangenomen.

De onderdelen Z t/m ZZ worden zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen II t/m IV worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Van de Camp (stuk nr. 4) tot invoeging van een nieuw artikel IVa.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

De artikelen V en VI en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Wij kunnen de eindstemming aanhouden tot de volgende week, maar meestal kan bij aangenomen amendementen op hetzelfde onderdeel niet meer worden gestemd over een wijziging die voor een deel over hetzelfde onderdeel gaat.

Wij blijven dus van mening dat over de amendementen-Scheltema-de Nie op stuk nr. 19 niet meer hoeft te worden gestemd. De indienster van dit amendement maakt hiertegen ook geen bezwaar. Omdat er echter nu geen duidelijkheid over bestaat, kunnen wij een en ander beter eerst uitzoeken en daarom blijf ik bij mijn voorstel, de eindstemming volgende week te doen plaatsvinden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Wel kunnen wij stemmen over de moties die bij dit wetsvoorstel zijn ingediend.

De motie-Hermann (25969, nr. 36) wordt van de agenda afgevoerd.

In stemming komt de motie-Apostolou c.s. (25969, nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Kant/Hermann (25969, nr. 38).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het GPV, de SGP en de RPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige

fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over twee moties**, ingediend tijdens de interpellatie over **Koraal Specht**, te weten:

- de motie-Van Oven over de privatisering van het beheer van Koraal Specht (26827, nr. 1);
- de motie-Van Middelkoop c.s. over openbaarmaking van het rapport van het CPT (26827, nr. 2).

(Zie vergadering van 29 september 1999.)

De **voorzitter**: De motie-Van Oven (26827, nr. 1) is in die zin gewijzigd, dat het eerste dictum thans luidt:

Motie

“dringt er bij de regering op aan, in ieder geval geen gelden beschikbaar te stellen zolang er niet voldoende zekerheid is geboden dat het publieke toezicht genoegzaam is gegarandeerd en dat de kosten van een geprivatiseerd beheer niet op Nederland worden afgewenteld”.

Naar mij blijkt, wordt deze gewijzigde motie voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 3 (26827).

Ik neem aan, dat wij nu over deze motie kunnen stemmen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van Oven (26827, nr. 3).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Middelkoop c.s. (26827, nr. 2).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

De heer **Van Middelkoop** (GPV): Voorzitter! In deze motie wordt gevraagd om openbaarmaking van het rapport van het CPT tijdens de eerste vergadering van de Rijksministerraad. Aangezien de Kamer doorgaans niet weet wanneer deze vergaderingen worden gehouden,

Voorzitter

verneem ik graag op welke datum deze motie wordt uitgevoerd.

Staatssecretaris **G.M. de Vries**: Ik meen dat de volgende vergadering van de Rijksministerraad op 15 oktober a.s. is. Ik zal de Kamer hierover nader schriftelijk berichten.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen achteraf over de onderwerpen waarover zojuist is gestemd.

Vluchtelingenbeleid

De heer **Van der Staaij** (SGP): Mevrouw de voorzitter! Wij hebben tegen de motie van de heer Dittrich c.s. (19737, nr. 447) gestemd, omdat wij afstand willen nemen van de suggestie die gewekt zou kunnen worden dat het per definitie krenkend is als er grenzen worden gesteld aan het uitkomen voor de homoseksualiteit. Wél willen wij uitdrukkelijk stellen dat wij vervolgen op grond van iemands geartheid afwijzen. Ook verwachten wij niet van betrokkenen dat over die geartheid wordt geveinsd.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Algemene Zaken (III) voor het jaar 2000 (26800-III).**

De **voorzitter**: Alvorens ik het woord geef aan de heer Van Wijmen, deel ik aan de Kamer mede dat wij een nieuw digitaal systeem hebben voor het aflezen van de klok waaraan de leden zelf kunnen meedoen. Juist bij begrotingsbehandelingen zullen de fracties de leden erg dankbaar zijn als zij daar goed naar kijken en er rekening mee houden.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Van Wijmen** (CDA): Mevrouw de voorzitter! Zaken die het Koninklijk Huis betreffen, vallen in het algemeen onder de directe

verantwoordelijkheid van de minister-president. Hetzelfde geldt trouwens voor de Rijksvoorlichtingsdienst. Het spreekt dan voor zichzelf dat hierbij de grootst mogelijke zorgvuldigheid wordt betracht. Het is dan ook in dit verband best aangelegen om de minister-president namens de CDA-fractie een compliment te maken voor de manier waarop hij onlangs is opgetreden inzake de nieuwe vriendin van de Prins van Oranje. Staatsrechtelijk gezien was dat een adequaat optreden en het was ook heel erg effectief!

Een tweede aspect betreft de positie van de Tweede Kamer in haar hoedanigheid van controlerend lichaam. De bewerktuiging van de Kamer (met name de personele ondersteuning van de fracties en de kosten die gemoed zijn met parlementaire enquêtes) is wel erg mager, vooral vergeleken met datgene wat van rijkswege wordt uitgegeven voor extern advies. Die kostenpost zou eigenlijk moeten worden beheerst en teruggedrongen, maar die blijkt zelfs hier en daar toe te nemen. Kan de minister-president aangeven of en hoe hij dat euvel wil bestrijden? Vindt hij dat dit op zijn weg ligt?

Mijn derde punt betreft de coördinerende rol van de minister-president. In hoe langer hoe meer zaken zijn tegenwoordig meer departementen betrokken. Dat vereist, ook gelet op de verkokering, een gecoördineerde aanpak. Is de minister-president bereid om daarin vroegtijdig te voorzien, bijvoorbeeld door wat meer gebruik te maken van zijn bevoegdheid –natuurlijk kunnen wij dat niet altijd merken, want dat is zijn interne verantwoordelijkheid – om onderwerpen op de agenda van de ministerraad te brengen? Een schoolvoorbeeld van zo'n onderwerp dat bijna alle departementen betreft en waarin de minister-president vaak een eigenstandige sleutelrol vervult, is natuurlijk de Europese Unie. Het valt ons sterk op dat over dit voortdurend belangrijker wordende onderwerp in de hele begroting van AZ geen woord staat, behalve een opmerking over de euro. Als ik het fout heb gelezen, krijg ik straks wel een terechtwijzing. Is dat nu geen zaak die, juist vanwege de rol van de minister-president als lid van de Europese Raad, bij uitstek zijn aandacht vereist? Die aandacht zal hij er ook wel aan geven, maar ik zou

graag zien dat dit enigszins is terug te vinden in een visie daarop in de begroting. Wij zijn immers van mening dat de minister-president zich niet ondergeschikt acht aan de coördinerende rol die door de minister van Buitenlandse Zaken wordt vervuld, want hij heeft in Europese zaken een eigen positie.

Mevrouw de voorzitter! De minister-president deelt in zijn algemene toelichting op de begroting mee, dat het onderzoek naar de toekomst van de overheidscommunicatie in 2000 zijn beslag gaat krijgen. Een van die onderzoek-sopdrachten betreft het bestuurlijk streven naar draagvlak, dialoog en participatie. Een beetje modieus wordt in het jargon de vraag gesteld hoe dit streven naar de praktijk van de overheidsvoorlichting kan worden vertaald. Het komt onze fractie voor dat zowel het onderzoek als de vraagstelling in wezen een beetje bezijden de realiteit liggen. Wij denken dat dit anders zou kunnen. De realiteit lijkt er immers op neer te komen dat de burgers zich geleidelijk van de politiek afwenden. In dit verband kunnen wij kijken naar het stelselmatig teruglopende opkomstpercentage bij verkiezingen, de teruglopende ledentallen van politieke partijen – daar komt het CDA als grootste nog relatief gunstig uit de bus – en het feit dat het steeds moeilijker wordt om mensen bereid te vinden om een politieke functie te vervullen met name bij gemeenteraden en statencolleges. Het draagvlak lijkt steeds kleiner te worden. Het is dan ook de vraag of voorlichting daarvoor soelaas biedt. Zou het niet eerder en dringender geboden zijn om andere lijnen te volgen bij het zoeken naar oplossingen voor de impasse waarin het politieke bedrijf langzamerhand terecht dreigt te komen? Moet "de politiek" niet allereerst de hand in eigen boezem steken en zichzelf de spiegel voorhouden? Ik geef een paar voorbeelden. Een van de oorzaken van deze impasse ligt waarschijnlijk in het hand over hand toenemende monisme, in die zin dat de regering en de parlementaire meerderheid waarop zij steunt nogal wat zaken buiten het circuit van het normale, volwaardige Kamerdebat voorkoken en afdoen. Ik wijs in dit verband op de gang van zaken bij de recente algemene beschouwingen, toen er in het laatste kwartier plotseling 1 mld. als een konijn uit een hoed tevoor-